

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/692,

17. aprill 2019,

millega muudetakse direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Alates 1999. aastast liidus järk-järgult rakendatud maagaasi siseturu eesmärk on pakkuda tõelist valikuvõimalust kõikidele liidu lõpptarbijatele, nii kodanikele kui ka ettevõtjatele, uusi ettevõtlusvõimalusi, õiglaseid konkurentsitingimusi, konkurentsivõimelisi hindu, tõhusaid investeerimissignaale ja kõrgemaid teenindusstandardeid, ning toetada varustuskindlust ja säästlikkust.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivid 2003/55/EÜ ⁽⁴⁾ ja 2009/73/EÜ ⁽⁵⁾ on andnud maagaasi siseturu rajamise olulise panuse.
- (3) Käesoleva direktiivi eesmärk on kõrvaldada maagaasi siseturu väljakujundamise takistused, mis tulenevad sellest, et liidu turueeskirju ei kohaldata kolmandatesse riikidesse viivatele ja sealt tulevatele gaasi ülekandetorudele. Käesoleva direktiiviga tehtavate muudatuste eesmärk on tagada, et vähemalt kahte liikmesriiki ühendavatele gaasi ülekandetorudele kohaldatavaid õigusnorme kohaldatakse liidu piires ka kolmandatesse riikidesse viivatele ja sealt tulevatele gaasi ülekandetorudele. See tagab õigusraamistiku ühtsuse liidus, vältides samas konkurentsi moonutamist liidu energia siseturul ja negatiivset mõju varustuskindlusele. See suurendab ka läbipaistvust ja tagab õiguskindluse turuosalistele, eelkõige gaasiinfrastruktuuri investeerijatele ja võrgukasutajatele kohaldatavate õigusnormide suhtes.

⁽¹⁾ ELT C 262, 25.7.2018, lk 64.

⁽²⁾ ELT C 361, 5.10.2018, lk 72.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 15. aprilli 2019. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta (ELT L 176, 15.7.2003, lk 57).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

- (4) Kuna enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva puudusid liidus kolmandatesse riikidesse viivate ja sealt tulevate gaasi ülekandetorude kohta erinormid, peaks liikmesriikidel olema võimalik teha erandeid direktiivi 2009/73/EÜ teatavatest sätetest seoses selliste gaasi ülekandetorudega, mille ehitamine on enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva lõpetatud. Kolmandatesse riikidesse viivate ja sealt tulevate gaasi ülekandetorude jaoks tuleks kohandada muude kui omandisuhete eraldamise mudelite kohaldamise alguskuupäeva.
- (5) Torujuhtmeid, mis ühendavad kolmandas riigis asuva nafta või maagaasi tootmise paika liikmesriigis asuva tööstusettevõttega või lõpliku maabumisterrinaaliga, tuleks käsitada tootmisetapi torustikuna. Torujuhtmeid, mis ühendavad liikmesriigis asuva nafta või maagaasi tootmise paika kolmandas riigis asuva tööstusettevõttega või lõpliku maabumisterrinaaliga, ei tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada tootmisetapi torustikuna, kuna sellised torujuhtmed tõenäoliselt ei mõjuta märkimisväärselt energia siseturgu.
- (6) Ülekandesüsteemi halduritel peaks olema õigus sõlmida kolmanda riigi ülekandesüsteemi haldurite või muude isikutega tehnilisi kokkuleppeid, mis käsitlevad ülekandesüsteemide käitamist ja nende vahelisi ühendusi, tingimusel et selliste kokkulepete sisu on kooskõlas liidu õigusega.
- (7) Ülekandesüsteemi haldurite või muude isikute vahelised tehnilised kokkulepped ülekandetorude käitamise kohta peaksid jääma jõusse, tingimusel et need on kooskõlas liidu õiguse ja riiklike reguleerivate asutuste asjakohaste otsustega.
- (8) Tehnilise kokkuleppe olemasolu korral ei nõua käesolev direktiiv liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel rahvusvahelise lepingu või liidu ja kolmanda riigi vahel lepingu sõlmimist gaasi asjaomase ülekandetoru käitamise kohta.
- (9) Direktiivi 2009/73/EÜ kohaldamine kolmandatesse riikidesse viivatele ja sealt tulevatele gaasi ülekandetorudele piirneb liikmesriikide territooriumiga. Gaasi avamere ülekandetorude suhtes tuleks direktiivi 2009/73/EÜ kohaldada selle liikmesriigi territoriaalmeres, kus asub liikmesriikide võrgu esimene ühenduspunkt.
- (10) Käesoleva direktiivi kohaselt peaks olema võimalik, et ülekandetorude käitamist käsitlevad liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelised kehtivad lepingud jäävad jõusse.
- (11) Mis puudutab selliseid kolmandate riikidega sõlmitud lepinguid või nende osasid, mis võivad mõjutada liidu ühiseeskirju, siis tuleks kehtestada sidus ja läbipaistev kord, mille kohaselt antakse liikmesriigile tema taotluse korral luba sõlmida kolmanda riigiga leping, mis käsitleb selle liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise ülekandetoru või tootmisetapi torustiku käitamist, või luba seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada. See kord ei tohiks lükata edasi käesoleva direktiivi rakendamist ega mõjutada liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust ning seda tuleks kohaldada kehtivate ja uute lepingute suhtes.
- (12) Kui on ilmne, et lepingu sisu kuulub osaliselt liidu ja osaliselt liikmesriigi pädevusse, on oluline tagada tihe koostöö kõnealuse liikmesriigi ja liidu institutsioonide vahel.
- (13) Komisjoni määruseid (EL) 2015/703 ⁽⁶⁾ ja (EL) 2017/459, ⁽⁷⁾ komisjoni otsust 2012/490/EL ⁽⁸⁾ ning komisjoni määruse (EL) 2017/460 ⁽⁹⁾ III, V, VI ja IX peatükki ning artiklit 28 kohaldatakse kolmandatest riikidest sisenemise punktides ja kolmandatesse riikidesse väljumise punktides, kooskõlas asjaomase riikliku reguleeriva asutuse asjakohaste otsustega, samas kui komisjoni määrust (EL) nr 312/2014 ⁽¹⁰⁾ kohaldatakse üksnes bilansiipiirkondadele liidu piires.

⁽⁶⁾ Komisjoni 30. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/703, millega kehtestatakse võrgueeskiri koostalitlus- ja andmevahetuseeskirjade kohta (ELT L 113, 1.5.2015, lk 13).

⁽⁷⁾ Komisjoni 16. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/459, millega kehtestatakse gaasi ülekandesüsteemide võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskiri ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 984/2013 (ELT L 72, 17.3.2017, lk 1).

⁽⁸⁾ Komisjoni 24. augusti 2012. aasta otsus 2012/490/EL, millega muudetakse maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimusi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa (ELT L 231, 28.8.2012, lk 16).

⁽⁹⁾ Komisjoni 16. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/460, millega kehtestatakse võrgueeskiri gaasi ülekandetasude ühtlustatud ülesehituse põhimõtete kohta (ELT L 72, 17.3.2017, lk 29).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 26. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 312/2014, millega kehtestatakse ülekandesüsteemides gaasivarustuse tasakaalustamise võrgueeskiri (ELT L 91, 27.3.2014, lk 15).

- (14) Selleks et võtta vastu otsused, millega antakse liikmesriigile luba sõlmida kolmanda riigiga leping, seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada, või keeldutakse seda luba andmast, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tagada õigusraamistiku ühtsus liidus, vältides samas konkurentsi moonutamist liidu energia siseturul, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (16) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽¹²⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (17) Direktiivi 2009/73/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/73/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/73/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklis 2 asendatakse punkt 17 järgmisega:

„17) „ühendustoru“ – ülekandetoru, mis ületab kas maa või õhu kaudu liikmesriikide vahelist piiri ja mille otstarve on ühendada kõnealuste liikmesriikide siseriiklikke ülekandevõrke, või liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheline ülekandetoru kuni liikmesriikide territooriumini või kõnealuse liikmesriigi territoriaalmereni;“.

2) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 8 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„8. Kui 3. septembril 2009 kuulus ülekandesüsteem vertikaalselt integreeritud ettevõtjale, võib liikmesriik otsustada lõiget 1 mitte kohaldada. Kui tegemist on liikmesriiki ja kolmandat riiki ühendava ülekandesüsteemi osaga, mis asub kõnealuse liikmesriigi piiri ja kõnealuse liikmesriigi võrgu esimese ühenduspunkti vahel ning kui 23. mail 2019 kuulub ülekandesüsteem vertikaalselt integreeritud ettevõtjale, võib liikmesriik otsustada lõiget 1 mitte kohaldada.“;

b) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Kui 3. septembril 2009 kuulus ülekandesüsteem vertikaalselt integreeritud ettevõtjale ning on olemas kord, mis tagab ülekandesüsteemi halduritele suurema sõltumatuse kui IV peatüki sätted, võib liikmesriik otsustada käesoleva artikli lõiget 1 mitte kohaldada.“

Kui tegemist on liikmesriiki ja kolmandat riiki ühendava ülekandesüsteemi osaga, mis asub kõnealuse liikmesriigi piiri ja kõnealuse liikmesriigi võrgu esimese ühenduspunkti vahel ning kui 23. mail 2019 kuulub ülekandesüsteem vertikaalselt integreeritud ettevõtjale ning on olemas kord, mis tagab ülekandesüsteemi halduritele suurema sõltumatuse kui IV peatüki sätted, võib kõnealune liikmesriik otsustada käesoleva artikli lõiget 1 mitte kohaldada.“

3) Artikli 14 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui ülekandesüsteem kuulus 3. septembril 2009 vertikaalselt integreeritud ettevõtjale, võib liikmesriik otsustada artikli 9 lõiget 1 mitte kohaldada ja määrata ülekandesüsteemi omaniku ettepaneku alusel sõltumatu süsteemihalduri.“

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽¹²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Kui tegemist on liikmesriiki ja kolmandat riiki ühendava ülekandesüsteemi osaga, mis asub kõnealuse liikmesriigi piiri ja kõnealuse liikmesriigi võrgu esimese ühenduspunkti vahel ning kui 23. mail 2019 kuulub ülekandesüsteem vertikaalselt integreeritud ettevõtjale, võib kõnealune liikmesriik otsustada artikli 9 lõiget 1 mitte kohaldada ja määrata ülekandesüsteemi omaniku ettepaneku alusel sõltumatu süsteemihalduri.

Sõltumatu süsteemihalduri määramine esitatakse heakskiitmiseks komisjonile.“

4) Artikli 34 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Piiriülesed vaidlused lahendatakse selles liikmesriigis kehtiva vaidluste lahendamise korra kohaselt, kelle jurisdiktsiooni jääb tootmisetapi torustik, millele ei võimaldata juurdepääsu. Kui piiriüleste vaidluste korral jääb asjaomane torustik rohkem kui ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni, konsulteerivad need liikmesriigid omavahel, et tagada käesoleva direktiivi järjekindel kohaldamine. Kui tootmisetapi torustik saab alguse kolmandast riigist ja on ühendatud vähemalt ühe liikmesriigiga, siis asjaomased liikmesriigid konsulteerivad üksteisega ning liikmesriik, kus asub liikmesriikide võrgu esimene ühenduspunkt, konsulteerib asjaomase kolmanda riigiga, kust tootmisetapi torustik alguse saab, et tagada asjaomase võrgu suhtes käesoleva direktiivi järjekindel kohaldamine liikmesriikide territooriumil.“

5) Artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) vabastus ei tohi kahjustada konkurentsi asjaomastel turgudel, mida investering tõenäoliselt mõjutab, maagaasi siseturu tõhusat toimimist, asjaomaste reguleeritud võrkude tõhusat toimimist ega liidu maagaasi varustuskindlust.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. VIII peatükis osutatud reguleeriv asutus võib teha igal üksikjuhul eraldi otsuse lõigetes 1 ja 2 osutatud vabastuse kohta.

Enne vabastust käsitleva otsuse vastuvõtmist konsulteerib riiklik reguleeriv asutus või kohasel juhul kõnealuse liikmesriigi muu pädev asutus

a) nende liikmesriikide riiklike reguleerivate asutustega, kelle turge uus infrastruktuur tõenäoliselt mõjutab, ning

b) kolmandate riikide asjakohaste asutustega, kui asjaomane infrastruktuur on ühendatud liidu võrguga liikmesriigi jurisdiktsiooni alusel ning see saab alguse ühest või mitmest kolmandast riigist või lõpeb ühes või mitmes kolmandas riigis.

Kui konsulteeritavad kolmanda riigi asutused konsulteerimiskutsele mõistliku aja või ettenähtud kuni kolme kuu pikkuse tähtaja jooksul ei vasta, võib asjaomane riiklik reguleeriv asutus vajaliku otsuse vastu võtta.“;

c) lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui kõik asjaomased reguleerivad asutused jõuavad kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil saadi vabastustaotlus viimaselt nimetatud reguleerivalt asutuselt, vabastustaotluse osas kokkuleppele, teavitavad nad ametit oma otsusest. Kui asjaomane infrastruktuur on liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheline ülekandetoru, võib riiklik reguleeriv asutus või kohasel juhul selle liikmesriigi, kus asub liikmesriikide võrgu esimene ühenduspunkt, muu pädev asutus konsulteerida enne vabastusotsuse vastuvõtmist kõnealuse kolmanda riigi asjakohase asutusega, et tagada asjaomase infrastruktuuri suhtes käesoleva direktiivi järjekindel kohaldamine kõnealuse liikmesriigi territooriumil ja kui see on kohaldatav, kõnealuse liikmesriigi territoriaalmeres. Kui konsulteeritav kolmanda riigi asutus konsulteerimiskutsele mõistliku aja või ettenähtud kuni kolme kuu pikkuse tähtaja jooksul ei vasta, võib asjaomane riiklik reguleeriv asutus vajaliku otsuse vastu võtta.“

6) Artikli 41 lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teha piiriülestes küsimustes koostööd asjaomase liikmesriigi reguleeriva asutuse või reguleerivate asutustega ja ametiga. Kui tegemist on kolmandasse riiki viiva ja sealt tuleva infrastruktuuriga, võib selle liikmesriigi, kus asub liikmesriikide võrgu esimene ühenduspunkt, reguleeriv asutus pärast konsulteerimist teiste asjaomaste liikmesriikide reguleerivate asutustega teha kolmanda riigi asjakohaste asutustega koostööd, et kohaldada kõnealuse infrastruktuuri suhtes liikmesriikide territooriumil järjekindlalt käesolevat direktiivi.“;

7) Artiklisse 42 lisatakse järgmine lõige:

„6. Reguleerivad asutused või kohasel juhul muud pädevad asutused võivad konsulteerida ja teha koostööd kolmandate riikide asjakohaste asutustega seoses kolmandatesse riikidesse viiva ja sealt tuleva gaasiinfrastruktuuri käitamisega, et tagada käesoleva direktiivi järjekindel kohaldamine asjaomase infrastruktuuri suhtes liikmesriigi territooriumil ja territoriaalmeres.“

8) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 48a

Tehnilised kokkulepped ülekandetorude käitamise kohta

Käesolev direktiiv ei mõjuta ülekandesüsteemi haldurite või teiste ettevõtjate õigust jätta jõusse või sõlmida tehnilisi kokkuleppeid liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheliste ülekandetorude käitamise kohta, tingimusel et sellised kokkulepped on kooskõlas liidu õiguse ja asjaomaste liikmesriikide riiklike reguleerivate asutuste asjakohaste otsustega. Nendest kokkulepetest teavitatakse asjaomaste liikmesriikide reguleerivaid asutusi.“

9) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 49a

Erandid kolmandasse riiki viivate ja sealt tulevate ülekandetorude suhtes

1. Kui tegemist on liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheliste gaasi ülekandetorudega, mille ehitamine on lõpetatud enne 23. maid 2019, võib liikmesriik, kus asub ülekandetoru esimene liikmesriikide võrgus olev ühenduspunkt, otsustada teha erandi artiklitest 9, 10, 11 ja 32 ning artikli 41 lõigetest 6, 8 ja 10 tema territooriumil ja territoriaalmeres asuva gaasi ülekandetoru lõikude osas objektiivsetel põhjustel, näiteks tehtud investeeringu tagasiteenimise võimaldamiseks või varustuskindluse kaalutlustel, tingimusel et erand ei kahjusta konkurentsi, maagaasi siseturu tõhusat toimimist ega gaasi varustuskindlust liidus.

Erand peab olema ajaliselt piiratud, kestusega kuni 20 aastat, objektiivselt põhjendatud, pikendatav, kui see on õigustatud, ning võib olla seotud tingimustega, mis aitavad kaasa eespool nimetatud tingimuste saavutamisele.

Erandit ei kohaldata ülekandetorudele liikmesriigi ja sellise kolmanda riigi vahel, kes on kohustatud käesoleva direktiivi oma õigusesse üle võtma ja kes kohaldab seda tõhusalt oma õiguskorras vastavalt liiduga sõlmitud kokkuleppele.

2. Kui asjaomane ülekandetoru asub rohkem kui ühe liikmesriigi territooriumil, otsustab kõnealuse ülekandetoru suhtes erandi tegemise üle pärast konsulteerimist kõigi asjaomaste liikmesriikidega see liikmesriik, kelle territooriumil asub liikmesriikide võrgu esimene ühenduspunkt.

Asjaomaste liikmesriikide taotluse korral võib komisjon otsustada osaleda vaatlejana selle liikmesriigi, kelle territooriumil asub esimene ühenduspunkt, ja kolmanda riigi vahelistel konsultatsioonidel, millel käsitletakse käesoleva direktiivi järjekindlat kohaldamist selle liikmesriigi territooriumil ja territoriaalmeres, kelle territooriumil asub esimene ühenduspunkt, sealhulgas erandite tegemist selliste ülekandetorude suhtes.

3. Lõigete 1 ja 2 kohased otsused tuleb võtta vastu hiljemalt 24. maiks 2020. Liikmesriigid teavitavad igast sellisest otsusest komisjoni ja avaldavad need.

Artikkel 49b

Volitamine

1. Ilma et see piiraks liidu õiguses sätestatud muude kohustuste täitmist ning mõjutamata liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust, võivad ülekandetoru või tootmisetapi torustiku käitamist käsitlevad liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelised kehtivad lepingud jääda jõusse seni, kuni liidu ja sama kolmanda riigi vahel jõustub uus leping või kohaldatakse käesoleva artikli lõigete 2–15 kohast menetlust.

2. Ilma et see mõjutaks liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust, juhul kui liikmesriik kavatab alustada kolmanda riigiga läbirääkimisi, et sõlmida ülekandetoru käitamist käsitlev leping kolmanda riigiga küsimustes, mis kuuluvad täielikult või osaliselt käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada, teavitab ta oma kavatsusest kirjalikult komisjoni.

Teatele lisatakse asjakohased dokumendid ja märke sätete kohta, mille üle läbirääkimisi peetakse või mida uuesti läbi räägitakse, läbirääkimiste eesmärk ja muu asjakohane teave ning see teade edastatakse komisjonile vähemalt viis kuud enne kavandatud läbirääkimiste algust.

3. Lõike 2 kohase teate esitamise järel annab komisjon asjaomasele liikmesriigile loa alustada kolmanda riigiga ametlikke läbirääkimisi selles osas, mis võivad mõjutada liidu ühiseeskirju, välja arvatud juhul, kui ta on seisukohal, et selliste läbirääkimiste alustamine:

- a) oleks vastuolus liidu õigusega, välja arvatud vastuolud, mis tulenevad liidu ja liikmesriikide vahelisest pädevuse jaotusest;
- b) kahjustaks maagaasi siseturu toimimist, konkurentsi või varustuskindlust liikmesriigis või liidus;
- c) takistaks liidul kolmanda riigiga valitsustevaheliste kokkulepete üle peetavate läbirääkimiste eesmärkide saavutamist;
- d) oleks diskrimineeriv.

4. Lõike 3 kohasel hindamisel võtab komisjon arvesse, kas kavandatud leping käsitleb ülekandetoru või tootmisetapi torustikku, mis aitab uute maagaasiallikate kaudu maagaasitarneid ja tarnijaid mitmekesistada.

5. 90 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teate kättesaamist võtab komisjon vastu otsuse, millega ta annab liikmesriigile loa alustada läbirääkimisi, et sõlmida kolmanda riigiga leping või seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada, või millega ta keeldub sellist luba andmast. Kui otsuse vastuvõtmiseks on vaja lisateavet, hakkab 90-päevane tähtaeg kulgema lisateabe laekumise kuupäevast.

6. Kui komisjon võtab vastu otsuse, millega ta keeldub andmast liikmesriigile luba, et sõlmida kolmanda riigiga leping või seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki ja põhjendab oma otsust.

7. Otsus, millega antakse liikmesriigile luba alustada läbirääkimisi, et sõlmida kolmanda riigiga leping või seda lepingut muuta, laiendada, kohandada või pikendada, või millega keeldutakse sellist luba andmast, võetakse vastu rakendusaktiga kooskõlas artikli 51 lõikes 2 osutatud menetlusega.

8. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2017/684 (*) võib komisjon anda suuniseid ja nõuda kavandatavasse lepingusse teatavate tingimuste lisamist, et tagada kooskõla liidu õigusega.

9. Komisjoni hoitakse lepingu sõlmimise, muutmise, laiendamise, kohandamise või pikendamise üle peetavate läbirääkimiste eri etappide jooksul kursis läbirääkimiste edenemise ja tulemustega ning komisjon võib taotleda osalemist liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelistel läbirääkimistel kooskõlas otsusega (EL) 2017/684.

10. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõike 5 kohaselt vastu võetud otsustest.

11. Enne kolmanda riigiga lepingu allkirjastamist teatab asjaomane liikmesriik komisjonile läbirääkimiste tulemustest ning edastab komisjonile läbirääkimiste tulemusel koostatud lepingu teksti.

12. Lõike 11 kohase teate saamisel hindab komisjon läbirääkimiste tulemusel koostatud lepingut vastavalt lõikele 3. Kui komisjon leiab, et läbirääkimiste tulemusel koostatud leping on kooskõlas lõikega 3, annab ta liikmesriigile loa leping allkirjastada ja sõlmida.

13. 90 päeva jooksul pärast lõikes 11 osutatud teate kättesaamist võtab komisjon vastu otsuse, millega ta annab liikmesriigile loa allkirjastada ja sõlmida kolmanda riigiga leping või millega ta keeldub sellist luba andmast. Kui otsuse vastuvõtmiseks on vaja lisateavet, hakkab 90-päevane tähtaeg kulgema lisateabe laekumise kuupäevast.

14. Kui komisjon võtab lõike 13 kohaselt vastu otsuse, millega ta annab liikmesriigile loa allkirjastada ja sõlmida kolmanda riigiga leping, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni lepingu sõlmimisest ja jõustumisest ning kõnealuse lepingu staatuse hilisematest muudatustest.

15. Kui komisjon võtab lõike 13 kohaselt vastu otsuse, millega ta keeldub andmast liikmesriigile luba allkirjastada ja sõlmida kolmanda riigiga leping, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki ja põhjendab oma otsust.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta otsus (EL) 2017/684, millega luuakse liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelisi energiakokkuleppeid ja mittesiduvaid leppeid käsitlev teabevahetusmehhanism ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 994/2012/EL (ELT L 99, 12.4.2017, lk 1).“

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 24. veebruariks 2020, ilma et see piiraks direktiivi 2009/73/EÜ artikli 49a kohaseid erandeid. Liikmesriigid edastavad nende normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Erandina esimesest lõigust ei ole need sisemaariikidest liikmesriigid, kellel ei ole geograafilisi piire kolmandate riikidega ega ülekandeturusid kolmandate riikidega, kohustatud jõustama meetmeid, mis on vajalikud käesoleva direktiivi järgimiseks.

Erandina esimesest lõigust ei ole Küpros ja Malta oma geograafilise asendi tõttu kohustatud jõustama meetmeid, mis on vajalikud käesoleva direktiivi järgimiseks, niikaua kuni neil ei ole neid kolmanda riigiga ühendavat infrastruktuuri, sealhulgas tootmisetapi torustikke.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. aprill 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA